

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Iosephi Vicecomitis Ambrosiani Collegii Doctoris
Observationes Ecclesiasticæ In quo [!] de Antiquis
Baptismi Ritibus, ac Cæremonijs agitur**

Visconti, Giuseppe

Parisii, 1618

Cap. 42. Cur lac, & mel baptizatis darentur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64585](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64585)

erat, in Occidentali Ecclesia baptizatis dari dixerit: sicut autoritatis verba declarant, deinde ex eo, quod tradidit, lactis caeremoniam apud Latinos in usu fuisse, non sequitur, Græcos ipsam respuisse, sicut, si dicamus, Mediolani morem esse, vt in Missa cœlestis hostia populo veneranda extollatur, non bene quis inferet, eandem consuetudinem Romæ, Venetiis, aut Neapoli non seruari: eoque magis, cum S. Hieronymi ætate Græci nondum ab Ecclesia Romana diuertissent, tum etiam fieri potuit, vt S. Hieronymus, lactis, & mellis caeremoniam apud Græcos in more positam esse, nesciuerit: quod ipsius sapientiæ, atque doctrinæ non repugnat: cum nemo, licet literis, & artibus bene cultus, omnium gentium, & nationum mores teneat: & ipse potius eruen- dis latentibus sacræ scripturæ sententiis, & reconditiis diuinæ philosophiæ questionibus explicandis, quam variis terrarum consuetudinibus indagandis operam dederit.

Cur lac, & mel baptizatis darentur.

C A P. XLII.

Causæ dā-
di lac, &
mel bap-
tizatis.

^a Bed. cōm.
in Psal. 80.
^b Adrian.
Tur. l. b. 8.
Aduer. c. 8.

Verum quid causæ fuit, quare veteres pie-
tatis cultores hanc consuetudinem in
Ecclesia instituerunt? An, quia lac ^a Euangeli-
cam legem, ^b mel vero voluptatem indica-
bat: propterea demonstrare voluerunt, bap-
tizatos veram diuini numinis cognitionem, &

inexplebiles vitæ spiritualis delicias nactos
 fuisse? An, quia mortis ^c mel, vitæ autem ^d lac
 symbola erant; idcirco baptizatos à morte
 peccati ad vitam innocentem resurrexisse, no-
 bis indicarunt? An, quia ante baptismum fla-
 gitiosæ, & facinosos vitæ sordibus, ac tene-
 bris duce tenebrarum diabolo delectabamur;
 ideo baptizatis lac, & mel datum est, vt argu-
 mentum esset: nos per baptismum terram illâ
 promissionis ingressos esse, quam lacte, &
 melle manantem, præ sui excellentia, diuina
 scriptura nominare consuevit? Equidem non
 eo inficiat, verisimilitudine niti has senten-
 tias. Sed tanti apud me veterum Patrum au-
 thoritas est; vt, quod illos voluisse intelligam,
 id maioris à me ponderis habeatur. Existimo
 igitur, spiritalem infantiam, & prima Chri-
 stianæ legis rudimenta nobis indicata fuisse,
 vt nimirum baptizati suam infantiam, & in-
 firmitatem animo reputantes, ad Christianæ
 fidei firmitatem, & robur citatissimo cursu
 contenderent. Quod ex S. Clemente Alexan-
 drino liquet lib. 1. Pædag. cap. 6. cum expo-
 nens illud Pauli 1. Corinth. 3. *lac vobis potum*
dedi, inquit: fidei in Christum principium est, quæ
per lac designatur, infantia: ea autem tanquam pue-
rilis & imperfecta vilipenditur. Nec aliud signat
 Tertulliani verba loco citato, *mellis, & lactis*
societatem, qua suos infantat, & S. Hieronymi, la-
ctis, & mellis prægustare concordiam ad infantia s-
gnificationem: cum utraque ad baptismum per-
tinere, supra docuerimus. Quam vero con-
gruenter ex lacte, & melle infantia significari,

Iii ij

Lac & mel
 baptizatis
 datum si-
 gnificabat
 spiritalem
 infantiam.

Infantes la-
cte, & mel-
le alēbatur.

Lac, & mel
dabantur in
baptizato-
ad signifi-
candā Dei
misericor-
diam, &
peccatorū
remissio-
nem.

Patres instituerint, nemo dubitat, cum pueros
infantes lacte, & melle nutriendi olim con-
suetudo diu vigerit: de qua loquens Tertul-
lianus lib. 2. aduers. Marc. inquit: *exinde post si-
gnum alibi ordo iam infantis edicitur mel, & buty-
rum manducaturi.* Et S. Ioannes Chrysostomus
Homil. quod Christus sit Deus: deinde ostendit,
quod non apparenter, sed vere homo sit, adiecit enim,
dicens: *butyrum, & mel comedet, mos enim est, ut
his cibis peculiariter pascantur pueri, mox ut nati
fuerint.* Item S. Bernardus serm. 2. de Aduen-
Domini: *denique butyrum, inquit, & mel come-
det, ac si dicat: paruulus erit, & vescetur infantilibus
alimenti, quorum primus butyri nomine lac
expressit; ceteri vero vtriusque, lactis, & mel-
lis apertè meminerunt, ut iis explicandis quic-
quam addere, superuacaneum sit. Potest etiā
ad Dei optimi misericordiam, & nostrarum
sordium expiationem eius consuetudinis ra-
tio referri. Cuius authorem habeo S. Clemen-
tem Alexandrinum lib. 1. Pædag. cap. 6. vbi la-
ctis, & mellis, baptizatis dari soliti, rationem
subdens, ita edisserit: *sed & multi adipe lactis,
quod butyrum vocant, vtuntur, multiplicem Dei
misericordiam per hoc anigma apertè significantes, ut
quod solum iure nutriat, & augeat, & infantes il-
luminet. Propterea enim scriptura quoque dicit de
Domino: cibarunt eos germina agrorum. Suxerunt
mel de petra, & oleum ex petra solida: butyrum
boum, ac lac ouium, cum adipe agnorum, & que se-
quuntur, dedit eis. Et rursus ibidem: quam habet
verbum cum baptismo societatem, eandem habet lac
cum aqua conuentionem: hoc enim solum ex humidi**

suscipit cum aqua purgationem, quemadmodum baptisimus propter remissionem peccatorum. Apte enim, & apposite melle miscetur, idque rursus propter purgationem, cum dulci alimento. Verbu enim benignitate commixtum, simul & animi medetur affectionibus, & expurgat peccata. Quem locum de abrogatione peccati, quam lac, & mel significant, Gentianus Heruetus exponit. quod si aliam rationem quis a nobis desideret, facile erit, ex eodem S. Clemente Alexandrino subiicere, qui non minus iustitiæ donum, & gratiam, quæ in nos per baptismum infunditur, quam beatam cœlestium vitam, reru omnium copias circumfluentem, cuius pignus in illo datur, nobis significari, eodem loco demonstrat: cum inquit: lacte ergo, Dominico scilicet nutrimento, statim quidem postquam editi sumus, alimur: simul ac autem regenerati sumus, honore sumus affecti, dum spes quietis annuntatur, superna Hierusalem, in qua & lac, & mel plueri scriptum est, dum per materiale sanctum nobis alimentum despondetur. Et mox infra: in quiete quoque id ipsum lac, & mel promittitur. Iure enim rursus iustus lac Dominus pollicetur, ut aperte verbum esse utrunque ostendatur, Alpha, & ω, principium, & finem. Tale quid Homerus vel inuitus diuinat, iustos homines γαλακτοφάγους, hoc est, qui lacte vescuntur, appellans.

Lac, & mel
baptizato-
rum signi-
ficabat
gratiam, &
cœlestem
beatitudi-
nem.